

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 15. De Virtute Patientiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

Magnificus libenter expendit in his, qua sunt ad Deum. *Eth 4.*
 Ratio supra allegata est: quia Magnificus respicit
 magnum & summum, tam in expensis & sumptibus,
 quam in rebus, pro quibus fiunt expensæ: nec quid-
 quam reperitur majus eo; quod pertinet ad obsequium
 & reverentiam Deo debitam. Magnificentia igitur
 ultimare debes respicere Deum, & esse promptus
 paratusque occurrentibus occasionibus ad magnos
 perficiendos sumptus & expensas: non propter ja-
 ctantiam, vel vanam gloriam, aut proprium commo-
 dum; sed propter gloriam Dei, & ad nostram exci-
 tandam devotionem ad obsequium & cultum Deo
 debitum, in quantum cultus exterior est medium
 ad excitandam interiorem ad eundem finem gloriæ
 Dei.

4. Alia insuper species quædam Magnificentia à
 nobis exercenda est, à Cajetano nominata *Eminen-*
tialis, quæ mediante, non pretio pecuniarum; sed *q. 134. a. 1.*
 valore nostrorum bonorum operum in Divinâ Gratiâ
 fundatorum ædificamus Templum Gloriæ. Et hæc
 Magnificentia fuit in Christo, juxta eundem Docto-
 rem, *Quando pretio sui Sanguinis & pænarum ædificavit*
et construxit Templum Ecclesiæ, Militantis simul &
Triumphantis.

CAP. XV.

De Virtute Patientia.

1. Patientia est *aquanimis tolerantia malorum, sine q. 126. a.*
perurbatione Tristitia. Distinguitur à virtute
 Fortitudinis: hæc enim est *circa maximum malum,*
quod est malum mortis: Patientia est circa minora mala:
 quatenus ex imperio Fortitudinis possit etiam se ex-
 tendere ad maximum malum mortis. Et licet sit vir-
 tus moralis, attamen supernaturalis est, veluti sunt
 aliæ

Cor. 4. alia virtutes ex imperio Charitatis, juxta Apostolum: *Charitas patiens est*. Charitas namque movet Patientiam ad sufferenda mala temporaria, propter bonum aeternum, & praeterea propter vitium malum culpa, & malum poena aeternum. Ratio secundum S. Thomam, est, quia malum non est se appetibile, nisi propter bonum, quod sequitur ex eo. Unde Augustinus: *Non patimur conristabile, sed propter delectabile: unde non propter se, sed propter finem.*

2. Materia proxima hujus virtutis est passio Tristitia: quia est virtus moderativa Tristitia: materia remota est actio externa, & moderata corporis compositio.

Motivum & finis est honestas virtutis, vel honestas actus Patientia (in quantum conformis est bono habitui) & Beatitudo aeterna. Unde, quodammodo nulli sustinent malum, ut male faciant; non est miranda in illis Patientia, quae nulla est; sed miranda virtus. Siquidem illi proprie patientes sunt & dicuntur, secundum S. Augustinum, qui malum mala ferre, quam committere.

S. Aug.

3. Haec virtus cum actibus suis, primo moderatur Tristitia. Secundo, hominem facit equanimem. Tertio, inclinatur ad bonum. Quarto, continetur in bono. Actus Patientiae triplex esse potest. Primo, sine murmuratione. Secundo, sine lamento & querelis. Tertio, cum laetitia & gaudio. Et huiusmodi est perfectissimus, secundum S. Apostolum Jacobum: *Omne gaudium existimate, fratres, cum in variis temptationibus incideritis.*

Jacob. 1.

4. Vicia contraria huic virtuti sunt: per excessum Impatientia: per defectum Insensibilitas, quae non pertinet ad virtutem; sed potius ad stoliditatem. Signum & argumentum Impatientiae, secundum Aristotelem, est, quando propter molestiam exteriorem conturbatur, interior animae contentus, & oper. bona, quae secundum debitum legis, aut virtutis possunt ac debent fieri, relinquuntur.

Parad. animae c. 4.

5. Pro intelligentia boni usus & praxis hujus virtutis adeo necessarii advertendum, quâ ratione Tristitia, quæ ex passione alicujus rei adversæ, generatur, sit passio quædam spiritui valde nociva: etenim solet esse causa & origo plurium defectuum & peccatorum, veluti desperationis, blasphemia, vindictarum, querelarum, lamentorum, murmurationum: unde magis æstimanda est Patientia, cujus officium est regere & refrenare hanc passionem, ne militet adversus rationem, & non sit causa, ut, quod est irrationabile, & inconveniens, faciamus. Quapropter, secundum S. Antoninum, officium hujus virtutis est, armate patientem, *inex- Tit. 3. c. 1.* perabiliter, contra omnes & quoscunque inimicos: strigante namque Patientiâ cor mansuescit sub Deo (ne moveatur ad iracundiam & vindictam) lingua retrahitur à contumeliâ & murmuratione: manus à per-
cessione: oculus à torvis aspectibus: pedes à gressibus iniquis.

Verum, ut hæc virtus præfatos sortiatur effectus, adjuvari debet, juxta S. Thomam, à quatuor considerationibus principalis. Prima est consideratio De Regi. exempli Patientiæ CHRISTI. *Per Patientiam cur- Princ. li. 7.* ransu ad propositum nobis certamen: aspicientes in c. 2. *Auctorem Fidei, & consummatorem IESVM, qui Hebr. 12.* proposito sibi gaudio sustinuit Crucem, confessione contemptâ. *Recogitate eum, qui talem sustinuit adversus semetipsum contradictionem: ut ne fatigemur, animis vestris deficientes. Et: CHRISTO S. Pet. 1. 4.* passu in carbo, & vos eadem cogitatione armamini. *S. Ant.* Hæc consideratio, ut notant & advertunt Doctores S. Bonaventuræ sacri, efficax est, non ad tollendam duntaxat animæ Tristitiam; verum etiam ad instillandam cordi læticiam & gaudium spiritualem.

Secunda consideratio sit, tribulationem esse signum prædestinatorum, & veterum amicorum filiorumque Dei. *Cum ipsum in tribulatione. Si extra disciplinam Psal. 90.* *Hebr. 12.* *quo, non filij estis.*

Tercia

Tertia est consideratio honorum Gratiae, quae
 assequimur mediis tribulationibus & Patientia
 Quam ob causam Patientia vocatur Radix, & Cuius
 omnium virtutum: licet non directe; sed indirecte
 removendo prohibens.

Quarta est consideratio aeterni praemij, quod per
 Patientiam acquiritur. Quia, ut notat optime S. Gregorius:
 Consideratio praemij movet vim spiritus. Et Stephanus (ut adverte S. Antonius) narrat
 inter ictus lapidum vidit caelos apertos. Idem
 docet S. Thomas, quomodo Patientia, in quantum
 est specialis virtus, sit virtus gratuita ac super
 naturalis, non politica: quia finis & motus
 suum est Vita aeterna: Est tolerantia mali temporaria
 propter bonum aeternum. Unde propter imperium
 Charitatis finis eius est supernaturalis, nimirum, sum
 mum bonum: & propterea dicitur de Charitate:
 Caritas patiens est; non cavando; sed ordinando &
 imperando actum.

Quatuor hae considerationibus subjungi potest
 quinta, memoria, videlicet, aeternarum peccato
 rum Inferni Audi S. Augustinum: Qui non habet
 tribulationis poculum, metuens ignem gloriolam.
 Sicuti, Quis non contemnet dulcedinem suavis, inhiat
 bonis vita aeterna?

Ad fugiendum insuper vitium Patientiae oppo
 situm, multum confert consideratio, quanta, nempe
 sint mala & damna Impatientiae. Haec tollit moro
 tum, auget dolorem, incitat ac pellicit hominem
 ad omnia peccatorum genera, ad odium, malevo
 lentiam, murmurationem, &c. Unde egregie
 dixit Tertullianus: Ut compendio dictum sit: Quod
 peccatum Impatientiae ascribendum. Malum impa
 tientiae est bonum.

Aliam quandam hujus virtutis praxin docuit
 apostolus scribens Corinthiis: In omnibus exhibeamus
 nosmetipsos, sicut Dei ministros in multa Patientia.
 Unde, secundum S. Antonium, dicitur prima.

Tit. 3. 6. 7. In omnibus, quia Patientia debet esse universalis respectu
 omnium.

quicunque tribulationis & passionis : in fama : in
 honoribus : in substantia seu divitiis ; in amicis : in pa-
 tribus, & universaliter, in omnibus adversis, non
 particularis, restringendo se ad tolerandam unicam
 materiam passionis speciem, v. g. in divitiis vel pe-
 cuniis ; ac non in honore & similibus. Secundò,
 interior, quia debet esse realis & non verbalis :
 ut nosmetipsi libenter patiamur, & non tantum
 ad patientiam & tolerantiam passionum & exhor-
 tationem. Tertiò, ut Dei ministros, etenim debet esse
 spiritualis, non temporalis : ut patiamur propter Deum,
 non propter Mundum. Quarto, in malis Patien-
 tia, quia debet esse Patientia finalis, non unius aut
 alterius annorum ; sed per totam vitam ad mortem
 usque durare & perseverare debet : *Qui sustinuerit* *Matt. 6.10.*
crucem suam usque in finem (scilicet patienter ferendo adversa) hic
salvatus erit.

Deique, optimus est modus hanc exercendi vir-
 tutem, qui eruitur ex figurâ aut hieroglyphico Pa-
 tientia. Depingitur quaedam Mulier, manu sinistra
 tenens facem ardentem, cuius liquefactæ ceræ gut-
 tæ in brachium dextrum defluere curat. Velletaba-
 randa induta est : agnum gerens in brachio, in ore
 cruculam, facie decora : præterea circum pectus, &
 sub alas habet appositas. Hæ sunt conditiones
 Patientia. Debet esse instructa innocentia vitæ,
 castitate, silentio & lætitia : semper spectans
 ad templum exemplum Crucifixi, & vitæ futuræ
 gloriam.

CAP. XVI.

De Virtute Perseverantia.

Perseverantia est persistencia in operibus virtuosis *q. 137. a. 10.*
 usque ad finem. Est virtus quædam particularis,
 consistens ad supportandam difficultatem, quæ in quo-
 libet opere bono ex temporis diurnitate generatur.
 Pars III. Unde,